

RAJANYLITYSPAIKKOJEN LIIKENTEEN RAJOITTAMISESTA TEHDYN PÄÄTÖKSEN MUUTTAMINEN JA PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLON JATKAMINEN

Tausta

Valtioneuvosto teki 17.3.2020 päätöksen eräiden rajanylityspaikkojen väliaikaisesta sulkemisesta ja liikenteen rajoittamisesta 19.3.–13.4.2020 koronaviruksen aiheuttaman covid-19-tartuntatauti-epidemian laajentumisen ennalta ehkäisemiseksi ja viruksesta kansanterveydelle aiheutuvan uhan torjumiseksi.

Päätökseen on tehty muutoksia ja päätöksen voimassaoloa on jatkettu 24.3.2020, 7.4.2020, 7.5.2020, 20.5.2020, 12.6.2020, 10.7.2020, 23.7.2020, 6.8.2020, 20.8.2020, 27.8.2020, 11.9.2020, 24.9.2020, 1.10.2020, 8.10.2020, 5.11.2020, 19.11.2020, 10.12.2020, 7.1.2021, 22.1.2021, 11.2.2021, 18.2.2021, 11.3.2021, 31.3.2021, 22.4.2021, 20.5.2021, 3.6.2021, 17.6.2021 ja 29.6.2021 tehdyillä päätöksillä. Päätös on tällä hetkellä voimassa 11.7.2021 asti.

Päätösten myötä Rajavartiolaitoksen ohjeistuksella on tarkennettu päätöksessä tarkoitettua henkilöliikenteen ja erityisesti siihen kuuluvien välttämättömien syiden sisältöä.

Päätösehdotus

Covid-19-tartuntatauti-epidemia jatkuu edelleen, eikä riittävää rokotekattavuutta ole vielä saavutettu. Tämän vuoksi sekä virusmuunnosten leviämisen ehkäisemiseksi 29.6.2021 tehdyn päätöksen voimassaoloa olisi välttämätöntä jatkaa 22.8.2021 asti.

Epidemiologiseen arvioon perustuen 29.6.2021 tehtyä päätöstä muutettaisiin niin, että maahantulorajoitukset poistettaisiin Azerbaidžanin, Bosnia ja Hertsegovinan, Brunein, Kosovon, Moldovan ja Serbian asukkailta kyseisistä maista tai kyseisiltä alueilta Suomeen saapuvassa liikenteessä. Maahantulorajoitukset palautettaisiin Libanonin asukkaille Libanonista Suomeen saapuvassa liikenteessä.

Lisäksi EU- ja Schengen-valtioissa asuvat, joilla on esittää todistus ennen Suomeen saapumista saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista, voisivat saapua rajoituksitta Suomeen myös ulkorajan kautta.

Maahantulorajoitukset poistuisivat sisärajavalvonnan päättymisen vuoksi 26.7.2021 alkaen kokonaisuudessaan Andorrasta, Bulgariasta, Irlannista, Kroatiaista, Kyprokselta, Monacosta, Romaniasta, San Marinosta ja Vatikaanista Suomeen saapuvassa liikenteessä.

Päätöksen sisältö olisi 12.7.2021 alkaen seuraava:

Maahantulo Suomeen päätöksen liitteessä mainituista maista tai liitteessä mainittujen maiden ja alueiden asukkaille kyseisestä maasta saapuvassa liikenteessä on rajoituk-

sitta sallittua kaikilla rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (901/2006) säädetyillä rajanylityspaikoilla.

Muiden maiden osalta rajanylitysliikennettä on rajoitettu 22.8.2021 asti. Tältä osin henkilöliikenteelle avoinna olevilla rajanylityspaikoilla sallittuja maahantuloperusteita ovat Suomessa tai muussa EU- tai Schengen-valtiossa asuvien paluu sekä muu välttämätön syy. Muussa EU- tai Schengen-valtiossa asuvilla muilla kuin Suomen kansalaisilla ei kuitenkaan ole lentoliikennettä lukuun ottamatta oikeutta palata Suomen kautta asuinmaahansa, jos kauttakulku liittyy vapaa-ajanmatkustukseen.

Edellä mainittujen maahantuloperusteiden lisäksi Suomeen voivat saapua EU- tai Schengen-valtiossa asuvat, joilla on esittää todistus ennen Suomeen saapumista saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista.

Risteilyalusten satamassakäynti on sallittua ilman matkustajien maissakäyntiä.

Ulkorajan rajanylityspaikat ja niillä sallittu liikenne ovat seuraavat:

lentoliikenne:

- asetuksen 901/2006 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut lentoasemat: tavaraliikenne ja henkilöliikenne
- asetuksen 901/2006 6 §:n 3 momentissa tarkoitetut merivartioasemat: henkilöliikenne (vedestä lähtevät ja veteen saapuvat lentokoneet)

vesiliikenne:

- Eckerön, Eurajoen, Färjsundetin, Förbyn, Haminan, Hangon, Haukiputaan, Helsingin, Inkoon, Kalajoen, Kaskisten, Kemin, Kemiön, Kirkkonummen, Kokkolan, Kotkan, Kristiinankaupungin, Lappeenrannan, Loviisan, Långnäsin, Maarianhaminan, Merikarvian, Naantalin, Nuijamaan, Oulun, Paraisten, Pernajan, Pietarsaaren, Pohjan, Porin, Porvoon, Raahan, Rauman, Salon, Sipoon, Taalintehaan, Tammisaaren, Tornion, Turun, Uudenkaupungin ja Vaasan satamat: tavaraliikenne ja henkilöliikenne
- Ahvenanmaan, Haapasaaren, Hangon ja Helsingin merivartioasemat sekä Nuijamaan satama ja Santio: henkilöliikenne (huvialukset)

maantie- ja raideliikenne:

- Kuusamon, Niiralan, Nuijamaan, Raja-Joosepin, Sallan, Vaalimaan ja Vartiuksen rajanylityspaikat: tavaraliikenne ja henkilöliikenne
- Imatran, Inarin, Parikkalan ja Vainikkalan rajanylityspaikat: vain tavaraliikenne

Niiralan, Nuijamaan, Vaalimaan ja Vartiuksen rajanylityspaikkojen aukioloa rajoitetaan Rajavartiolaitoksen hallintoyksikön päällikön päätöksellä hänen kuultuaan asiassa alueellisia ja paikallisia terveysviranomaisia sekä muita viranomaisia. Aukioloaikojen rajoitukset eivät koske tavaraliikennettä eivätkä henkilöitä, joilla on välttämätön ja kiireellinen tarve rajan ylittämiseen rajoitetun aukioloajan ulkopuolella.

Rajanylityspaikkojen liikenteen rajoittaminen ei vaikuta perustuslain 9 §:ssä turvattuun liikkumisvapauteen, jonka mukaan Suomen kansalaista ei saa estää saapumasta maahan. Jokaisella on myös oikeus lähteä maasta, ellei hänen matkustusoikeuttaan ole matkustuskiellolla tai muutoin lakiperusteisesti rajoitettu.

Päätöksellä ei loukata vapaata liikkuvuutta koskevan Euroopan unionin lainsäädännön piiriin kuuluvien henkilöiden oikeuksia eikä kenenkään oikeutta kansainvälisen suojelun saamiseen.

Lainsäädäntö

Rajavartiolain (578/2005) 16 §:n mukaan valtioneuvosto voi päättää rajanylityspaikan sulkemisesta määräajaksi tai toistaiseksi, jos sulkeminen on välttämätöntä muun muassa kansanterveydelle aiheutuvan uhan torjumiseksi. Rajanylityspaikan sulkemisella ei saa estää Suomen kansalaiselle kuuluvaa oikeutta saapua maahan tai jokaisen oikeutta lähteä maasta eikä loukata vapaata liikkuvuutta koskevan Euroopan unionin lainsäädännön piiriin kuuluvien henkilöiden oikeuksia eikä kenenkään oikeutta kansainvälisen suojelun saamiseen. Rajavartiolaissa ei ole säännöksiä päätöksenteosta rajanylityspaikan kautta kulkevan liikenteen rajoittamisesta.

Rajanylityspaikkoja koskeva sääntely kuuluu sisäministeriön toimialaan valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 15 §:n perusteella. Perustuslain 67 §:n mukaan valtioneuvostolle kuuluvat asiat ratkaistaan valtioneuvoston yleisistunnossa tai asianomaisessa ministeriössä. Yleisistunnossa ratkaistaan laajakantoiset ja periaatteellisesti tärkeät asiat sekä ne muut asiat, joiden merkitys sitä vaatii. Rajanylityspaikkojen liikenteen rajoittaminen on merkitykseltään sellainen asia, joka tulee ratkaista valtioneuvoston yleisistunnossa. Rajanylityspaikkojen rajoittamista koskevassa päätöksenteossa on tarkoituksenmukaista soveltaa rajanylityspaikkojen sulkemista koskevan 16 §:n asiasisällöllisiä periaatteita. Valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 6 §:n 7 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee rajanylityspaikan väliaikaiseen sulkemiseen liittyvät päätökset.

Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välillä Suomen ja Venäjän välisen valtakunnanrajan ylityspaikoista tehdyn sopimuksen (SopS 66/1994, jäljempänä rajanylityspaikkasopimus) 6 artiklan 2 kohdan mukaan kansainvälisten rajanylityspaikkojen kautta kulkeva liikenne voidaan pysäyttää tai sitä voidaan rajoittaa vakavista terveydellisistä syistä, yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä tai luonnonmullistusten johdosta. Sopimuspuoli, joka on aikeissa pysäyttää liikenteen tai rajoittaa sitä, on velvollinen ilmoittamaan tästä toiselle sopimuspuolelle diplomaattisesti viimeistään viittä vuorokautta aiemmin. Artiklan 3 kohdan mukaan kiireellisissä tapauksissa ilmoitus on annettava viimeistään 24 tuntia ennen suunniteltua liikenteen pysäyttämistä. Kyse on yksipuolisesta toimesta, joka poikkeaa sopimuksen 3 artiklan mukaisesta menettelystä ja sopimuksen täydentämisestä.

Epidemiologinen tilanne muissa maissa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on toimittanut sisäministeriölle asiantuntija-arvion covid-19-tartuntatautilanteesta ja sen kehittymisestä eri maissa. Tässä muistiossa käsitellään epidemiologisia arvioita ulkorajaliikenteen rajoitusten näkökulmasta.

Epidemiologisen tilanteen kehittymiseen vaikuttavat olennaisesti eri maiden asettamat rajoitukset ja niiden mahdollinen poistaminen tai uudelleen asettaminen sekä koronarokotusten kattavuuden lisääntyminen väestössä. Tilanteen ennustamista vaikeuttaa myös se, että eri maissa on hyvin erilaiset terveydenhuoltojärjestelmät sekä tartuntatautiin seuranta- ja raportointijärjestelmät. Osassa maailman maista on suuria puutteita mahdollisuudessa hakeutua hoitoon ja saada varmennettu covid-19-diagnosi. Myös maiden kyvyssä suorittaa tartunnanjaljitystä ja katkaista tartuntaketjuja on isoja eroja. Raportoitu pieni määrä uusia koronataapauksia voi kertoa maan epidemiologisesta tilanteesta, mutta se voi myös johtua vähäisestä testaamisesta ja puuttuvasta tartunnanjaljityksestä.

Koronavirusepidemia jatkuu maailmalla edelleen voimakkaana. Viikkoa kohden raportoitujen uusien tapauksien määrä on kuitenkin laskenut noin kahden kuukauden ajan, mutta laskuvauhti ainakin väliaikaisesti loppui viikolla 25. Viikkoon 24 nähden tapausmäärät olivat viikolla 25 samansuuruisia. Tapausmäärissä ollaan kuitenkin edelleen suhteellisen korkeissa lukemissa. Myös covid-19-tautiin liittyvien kuolemantapauksien määrä jatkoi laskuaan 10 %:lla viikon 25 aikana viikkoon 24 verrattuna. Lievää laskua (< 6 %) tapausmäärissä on havaittavissa Amerikoissa, Kaakkois-Aasiassa ja Läntisen Tyynenmeren alueella. Suurin tapausmäärien nousu tapahtui viikon aikana Afrikassa, jossa nousua on 34 %. Euroopassa ja Itäisen Välimeren alueella nousua tapausmäärissä viikon aikana oli noin 10 %.

Euroopan alueella eniten tapauksia raportoitiin Venäjällä, ja siellä myös tapausmäärät ovat kääntyneet voimakkaaseen kasvuun. On huomattava, että Euroopan alueella tapausmäärien nousu on koskenut lähinnä muutamaa maata. Venäjän lisäksi tapausmäärissä on tapahtunut kasvua Portugalissa, Isossa-Britanniassa, Tanskassa ja Kyproksella. Kaakkois-Aasian tilanteen parantuminen selittyy pääosin Intian epidemiatilanteen nopealla parantumisella. Amerikassa epidemian painopiste on siirtynyt Keski- ja Etelä-Amerikkaan. Afrikassa tapausmäärät kasvoivat erittäin voimakkaasti, mikä johtuu epidemian kiihtymisestä useassa eri maassa: Etelä-Afrikan lisäksi ainakin Sambiassa ja Namibiassa. Itäisen Välimeren alueella ja Läntisen Tyynenmeren alueella epidemiatilanteesta ei ollut havaittavissa isoja muutoksia.

Uusia koronavirusmuunnoksia on löydetty laajalti ympäri maailmaa. Tietyissä maissa ne aiheuttavat suurimman osan tartunnoista. WHO on nimennyt (8.6.2021 raportissa) koronavirusmuunnokset uudella tavalla. **Alfa**-virusmuunnosta eli Britanniassa havaittua muuntunutta virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään 20B/501Y.V1 tai B.1.1.7) on WHO:n mukaan löydetty lähes kaikista maailman maista muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Todennäköisesti tämä muunnos on levinnyt kaikkialle, ja niiden maiden kohdalla, joista sitä ei ole raportoitu, kyse on raportointiin ja sekvensointiin liittyvistä puutteista. **Beta**-virusmuunnosta eli Etelä-Afrikassa havaittua virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään 20C/501Y.V2 tai B.1.351) on löydetty 120 maasta ja kaikista maanosista. **Gamma**-virusmuunnosta eli brasilialaista virustyyppiä (tieteelliseltä nimeltään B.1.1.28.1 tai P.1) on löydetty 72 eri maasta lähinnä Amerikasta ja Euroopasta sekä muutamista Aasian maista, Australiasta ja Uudesta-Seelannista.

Maailman terveysjärjestö WHO lisäsi 12.5.2021 Intian variantin B.1.617 ja sen jatkolinjat B.1.617.1, B.1.617.2 ja B.1.617.3 huolestuttavien koronavirusmuunnosten listalle. Päätös perustui arvioon virusmuunnoksen lisääntyneestä tartuttavuudesta.

Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus ECDC lisäsi Intian B.1.617.2-variantin huolestuttavien koronavirusmuunnosten listalle 25.5.2021. WHO on myöhemmin poistanut B.1.617.1- ja B.1.617.3-linjat tältä listalta, joten ainoastaan B.1.617.2-virusmuunnos on jäljellä huolestuttavien koronavirusmuunnosten listalla, ja sen uusi nimi on **Delta**-virusmuunnos. Sitä on tällä hetkellä raportoitu 96 maasta.

Venäjällä uusien tapausten määrä on voimakkaassa kasvussa (ilmaantuvuusluku 187; 1.7.2021). Tilanne vaihtelee maan sisällä merkittävästi, ja esimerkiksi Pietarin 14 päivän ilmaantuvuus 100 000:ta henkilöä kohden oli 1.7.2021 313 ja Leningradin alueen 110. Nopeimmin Venäjällä tilanne huonontuu kuitenkin Moskovassa, jonka ilmaantuvuus oli 1.7.2021 834. Venäjän rokotuskattavuus yhden ja kahden annoksen saaneiden osalta oli 1.7.2021 15,8 % ja 11,9 %.

Ukrainan epidemiatilanne on parantunut, ja tapausmäärät ovat selvässä laskussa (ilmaantuvuus 24; 28.6.2021). **Valko-Venäjällä** uusien tapausten määrä on ollut laskussa, mutta toinen epidemia-aalto jatkuu edelleen. Balkanin alueella epidemiatilanne on kevään kuluessa selvästi parantunut.

Amerikka

Amerikassa epidemiatilanne on parantunut ja tapausmäärät ovat laskussa. Tilanteet kuitenkin vaihtelevat eri maissa. Yhdysvaltojen tilanne on kehittynyt selvästi parempaan suuntaan ja tapausmäärät laskevat. Kanadassa on havaittavissa selvä kolmas aalto, joka näyttää hellittäneen. Epidemian painopiste on nyt Keski- ja Etelä-Amerikassa. Brasiliassa tapausmäärissä on tapahtunut vaihtelua. Kokonaisuutena epidemia jatkuu Brasiliassa varsin voimakkaana. Argentiinassa ja Chilessä tapausmäärät ovat olleet voimakkaassa kasvussa, joka nyt näyttää taittuneen. Yhdysvaltojen rokotuskattavuus yhden ja kahden annoksen saaneiden osalta oli 30.6.2021 53,7 % ja 46 %.

Aasia, Afrikka ja Oseania

Yleiskuvana voidaan todeta, että epidemiatilanteen huonontuminen Aasiassa on pysähtynyt. Tähän vaikuttaa erityisesti Intian tilanteen nopea parantuminen. Tilanteet kuitenkin vaihtelevat maittain. **Intiassa** oli erittäin voimakas toinen epidemia-aalto, joka on nyt laantunut. Tapausmäärät ovat laskeneet nopeasti viimeisten viikkojen aikana (ilmaantuvuus 56; 28.6.2021).

Israelissa epidemiatilanne on rauhallinen, mutta viimeisen viikon aikana tapausmäärät ovat kasvaneet jonkin verran. Israel on rokottanut nopeasti väestöään, ja rokotuskattavuus yhden ja kahden annoksen saaneiden osalta oli 30.6.2021 65 % ja 60 %. Rokotuskattavuus Israelissa kasvaa kuitenkin enää melko hitaasti.

Etelä-Koreassa on käynnissä neljäs epidemia-aalto, joka on näkynyt tapausmäärien selvänä kasvuna. Tapausmäärien kasvu näyttää nyt kuitenkin pysähtyneen. **Japanissa** neljäs epidemia aalto on vaimentunut ja tapausmäärät ovat selvästi laskeneet touko-kesäkuussa. Huomattavaa on, että rokotukset ovat edistyneet Japanissa ja Etelä-Koreassa suhteellisen hitaasti, tosin rokotustahti näyttää nyt parantuneen. Japanissa 23 % ja Etelä-Koreassa 29,8 % väestöstä oli saanut yhden rokoteannoksen 30.6.2021.

Afrikassa epidemiatilanne on heikentynyt ja tapausmäärät ovat kääntyneet selvään kasvuun. Etelä-Afrikassa uusi koronavirusmuunnos aiheutti voimakkaan toisen epidemia-aallon vuodenvaihteessa. Epidemiatilanne rauhoittui helmikuun aikana, mutta toukokuussa alkoi kolmas epidemia-aalto, joka jatkaa voimistumistaan, ja tapausmäärät kasvavat nopeasti. Etelä-Afrikan rokotuskattavuus on vielä vaatimaton: noin 4,9 % väestöstä on saanut rokotteen (30.6.2021).

Australiassa ja **Uudessa-Seelannissa** epidemiatilanne on rauhallinen. Australia on rokottanut 23,9 % ja Uusi-Seelanti 14,6 % väestöstään (30.6.2021).

Toimet Euroopan unionissa

Euroopan unionin lainsäädännössä ei ole varauduttu tilanteeseen, jossa henkeä uhkaava virus on levinnyt maailmanlaajuisesti. Komissio on antanut covid-19-tartuntatauti-epidemiaan liittyen useita tiedonantoja ja suuntaviivoja, joilla pyritään varmistamaan EU:n perusvapauksien toteutuminen ja tukemaan EU-kansalaisten paluuta kotimaahansa (esimerkiksi C(2020) 2050 final ja COM(2020) 399 final). Eurooppa-neuvoston ja komission puheenjohtajat julkaisivat myös 15.4.2020 yhteisen etenemissuunnitelman covid-19-rajoitusten purkamiseksi, jossa rajaliikenteen rajoituksia suositeltiin purkamaan vaiheittain ja hallitusti.

Sisämarkkinoiden ja vapaan liikkuvuuden Schengen-alueen tarkastelussa on huomioitava, että kaikki EU-maat kuuluvat EU:n sisämarkkinoihin, mutta viisi EU-maata ei ole Schengen-maita. Lisäksi Schengen-alueeseen kuuluu neljä EU:n ulkopuolista maata (Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi).

Neuvosto antoi 30.6.2020 suosituksen (EU) 2020/912 EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskevasta väliaikaisesta rajoituksesta ja sen mahdollisesta poistamisesta. Neuvosto suositti, että jäsenvaltioiden olisi purettava ulkorajoilla rajoitukset koordinoitusti ja vaiheittain. Purkamisen tulisi alkaa 1.7.2020 suosituksen liitteessä lueteltujen kolmansien maiden asukkaiden osalta ja ennen ulkorajoja koskevien rajoitusten purkamista tai viimeistään samaan aikaan sen kanssa, jäsenvaltioiden tulisi poistaa valvonta sisärajoiltaan eli palauttaa vapaa liikkuvuus Schengen-alueella. Suosituksen mukaan jäsenvaltio ei saisi yksipuolisesti päättää poistaa rajoituksia kolmannen maan asukkailta ennen kuin muut jäsenvaltiot ovat koordinoitusti päättäneet poistaa matkustusrajoituksen kyseisen kolmannen maan asukkaiden kohdalla. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin noudattaa tiukempaa avaamislinjaa ja poistaa matkustusrajoituksia kyseisiin maihin ainoastaan vaiheittain. Suositus perustuu komission esitykseen, jossa katsottiin, että suositusta laajempi ulkorajojen avaaminen saattaisi vaarantaa Schengen-alueen toiminnan.

Väliaikaisten rajoitusten tarpeellisuuden arvioinnissa käytettävät kriteerit liittyvät epidemiologiseen tilanteeseen, testausmäärään, positiivisten testitulosten määrään ja rajoittamistoimenpiteisiin, kuten lähikontaktien välttämiseen, sekä taloudellisiin ja sosiaalisiin näkökohtiin, ja niitä sovelletaan kumulatiivisesti. Suosituksen liitteessä olevaa maalista tarkastellaan kahden viikon välein ja tarvittaessa päivitetään. Epidemiologisen tilanteen heikentyessä matkustusrajoitukset voidaan ottaa uudelleen käyttöön tietyn kolmannen maan osalta. Matkustusrajoitusten poistamisessa huomioidaan myös vastavuoroisuus.

Neuvosto suosittaa, että Andorran, Monacon, San Marinon ja Vatikaanin asukkaita olisi pidettävä EU:n asukkaina suositusta sovellettaessa. Niiden kolmansien maiden osalta, joihin sovelletaan edelleen matkustusrajoituksia, olisi sallittava kaikkien EU- ja Schengen-maiden kansalaisten, heidän perheenjäsentensä sekä pitkällä oleskeluvalla tai pitkällä kansallisella viisumilla jossain EU- tai Schengen-maassa oleskelevien maahanpääsy matkan tarkoituksesta riippumatta. Neuvosto suosittaa myös, että välttämätön matkustaminen olisi sallittava tietyille suosituksen liitteessä luetelluille matkustajaryhmille, joilla on välttämätön tehtävä tai tarve.

Neuvoston suositus ei aseta jäsenvaltiolle oikeudellista velvoitetta noudattaa maaluetteloa, aikataulua tai kriteeristöä kansallisissa päätöksissä. Neuvoston suosituksen liitteenä olevaa maaluetteloa on päivitetty 16.7.2020 ((EU) 2020/1052), 30.7.2020 ((EU) 2020/1144), 7.8.2020 ((EU) 2020/1186), 22.10.2020 ((EU) 2020/1551), 17.12.2020 ((EU) 2020/2169), 28.1.2021 ((EU) 2021/89), 6.5.2021 ((EU) 2021/767), 3.6.2021 ((EU) 2021/892), 18.6.2021 ((EU) 2021/992) ja 1.7.2021 ((EU) 2021/1085).

Komissio antoi 28.10.2020 useita koronavirusepidemiaan liittyviä tiedonantoja. Tiedonannossa COM(2020) 686 final komissio antoi tulkintaohjeita edellä mainittuun neuvoston suositukseen sisältyvistä henkilöryhmistä, joiden maahantuloa ei tulisi rajoittaa. Tiedonannossa tarkennetaan erityisesti perheenjäsenen määritelmää sekä välttämättömiä matkustussyitä ja niiden osoittamista rajatarkastuksessa. Komissio katsoo, että välttämättömiin syihin liittyvää suosituksen liitettä II tulisi soveltaa sellaiseen rajoituksitta. Suosituksen liitteessä I olevaa luetteloa maista, joiden osalta rajoitukset voi poistaa kokonaan (niin sanottu vihreä lista), voisi sen sijaan edelleen soveltaa myös rajoitetummin.

Komissio antoi 19.1.2021 tiedonannon COM(2021) 35, jossa se antoi testaukseen ja niiden vastavuoroiseen tunnustamiseen, rokotusaikatauluun, sisämarkkinoiden ja vapaan liikkuvuuden varmistamiseen ja solidaarisuuteen liittyvät suuntaviivat. Komissio suosittaa erilaisia taudin leviämistä rajoittavia keinoja, kuten testausta, eristäytymistä, karanteeneja ja tartunnanjäljitystä. Komissio kehottaa välttämään matkailua korkean riskin alueille, jos se ei ole välttämätöntä ja testaamaan kyseisiltä alueilta palaavat. Matkustamiseen liittyen suositellaan lisätoimia, kuten parempaa hygieniää ja etäisyyksien pitämistä terminaaleissa ja kulkuneuvoissa. Testausta ennen tällaisia matkustustilanteita tulisi niin ikään harkita. Lisäksi tiedonannossa muistutetaan jäsenmaita matkustustietolomakealustasta, jonka avulla voidaan parantaa matkustamiseen liittyvää tartunnanjäljitystä. Halukkaat jäsenmaat voivat osallistua tähän komission järjestelyyn. Lisäksi komissio korostaa, että rajojen sulkemiselle, kategorisille matkustuskielloille ja lentojen tai muiden liikennemuotojen tilapäiselle keskeytykselle ei olisi oikeutusta kohdennettujen keinojen ollessa vähemmän haitallisia. Edelleen komissio korostaa toimien oikeasuhteisuutta ja syrjimättömyyttä.

Komissio muistutti kirjeessään 16.2.2021 jäsenvaltioita siitä, että kaikkien rajoitustoimien tulee olla syrjimättömiä ja suhteellisuusperiaatteen mukaisia. Toimien tulisi olla EU:n tasolla yhteensovitettuja, minkä vuoksi komissio kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan tarkasti neuvoston antamia suosituksia. Komissio katsoo, että jäsenvaltioiden tulisi poistaa ulkorajaliikenteen rajoitukset ainoastaan niiden maiden osalta, jotka mainitaan neuvoston suosituksen (EU) 2020/912 liitteessä I (vihreä lista).

Neuvosto hyväksyi 20.5.2021 päivityksiä neuvoston suositukseen (EU) 2020/912. Kriteereitä, joilla kolmansia maita voidaan lisätä suosituksen liitteeseen I (vihreä lista) väljennettiin (esim. ilmaantuvuusraja 75 uutta tautitapausta 100 000:ta henkilöä kohden viimeisen 14 vuorokauden aikana). Lisäksi suosituksen mukaan maahantulo vihreän listan ulkopuolisista kolmansista maista tulisi sallia, jos henkilö on viimeistään 14 vuorokautta ennen EU-alueelle tuloa saanut viimeisen annoksen koronarokotteesta. Ennen valmisteilla olevan, digitaalista vihreää todistusta koskevan EU-asetuksen (COM(2021) 130 final) voimaantuloa jäsenvaltiot voivat sallia kolmansien maiden rokotustodistukset kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

Eräiden muiden maiden toimenpiteitä

Alla olevat kuvaukset perustuvat 5.7.2021 käytössä olleisiin tietoihin.

Ulkorajoja koskevan neuvoston suosituksen toimeenpano

Komission 21.6. ja 28.6.2021 toimittamien tietojen mukaan suurin osa jäsenvaltiosta on avannut ulkorajansa kaikkien neuvoston suosituksessa mainittujen maiden asukkailla. Suosituksen viimeisimmän päivityksen soveltamisesta jäsenvaltioissa ei kuitenkaan ole vielä tietoa. Kiinan osalta noudatetaan yleisesti vastavuoroisuusperiaatetta tai muita rajoituksia. Norja, Ranska ja Unkari eivät ole poistaneet maahantulorajoituksia minkään suosituksessa mainitun maan asukkaiden osalta. Lisäksi Bulgaria, Itävalta, Malta, Puola, Saksa ja Tšekki soveltavat suositusta rajoitetummin. Jäsenvaltioista 15 on poistanut maahantulorajoitukset myös joiltakin suosituksen ulkopuolisten maiden asukkailta.

Venäjä

Venäjä keskeytti 16.3.2020 tehdyllä hallituksen päätöksellä väliaikaisesti ulkomaisten kansalaisten ja ilman kansalaisuutta olevien henkilöiden, mukaan lukien Valko-Venäjän alueelta saapuvien henkilöiden ja Valko-Venäjän kansalaisten, maahantulon Venäjälle 18.3.2020 alkaen. Päätöstä ei sovelleta muun muassa ulkomaisten valtioiden diplomaattisten edustustojen ja konsulaattien Venäjän federaatioon akkreditoituihin ja lähetettyihin työntekijöihin, kansainvälisen maantieliikenteen autonkuljettajiin, lento-, meri- ja jokialusten miehistöön, kansainvälisen rautatieliikenteen juna- ja veturihenkilöstöön.

Venäjä keskeytti 27.3.2020 kaikki charter- ja reittilennot ulkomaille, ja 30.3.2020 Venäjän maaraja suljettiin Venäjän omilta kansalaisilta. Venäjä keskeytti 4.4.2020 kaikki lentoyhteydet ulkomaille. Lentoyhteyksiä on sittemmin palautettu Venäjältä useisiin maihin.

Matkustusrajoituksiin on tehty myöhemmin lievennyksiä eräiden henkilöryhmien osalta, esimerkiksi niiden, jotka asuvat Venäjällä, matkustavat lähisukulaisensa luokse, saapuvat Venäjälle saadakseen lääkintähoitoa tai ovat tiettyjen tuotanto- ja teollisuussektoreiden työntekijöitä.

Venäjän ulkoministeriö ilmoitti 20.8.2020 antamallaan nootilla vaativansa Venäjälle saapuvilta ulkomaan kansalaisilta negatiivista koronatestiä. Testi saa olla enintään 72 tuntia vanha, ja todistuksen tulee olla joko englanniksi tai venäjäksi.

Päätöksen perustelut

Tilanne Suomessa ja muissa maissa

Koronavirusepidemia jatkuu maailmalla edelleen voimakkaana. Viikkoa kohden raportoitujen uusien tapausten määrä on kuitenkin laskenut noin kahden kuukauden ajan, mutta laskuvauhti ainakin väliaikaisesti loppui viikolla 25. Viikkoon 24 nähden tapausmäärät olivat viikolla 25 samansuuruisia. Tapausmäärissä ollaan kuitenkin edelleen suhteellisen korkeissa lukemissa. Myös covid-19-tautiin liittyvien kuolemantapausten määrä jatkoi laskuaan 10 %:lla viikon 25 aikana viikkoon 24 verrattuna. Lievää laskua (< 6 %) tapausmäärissä on havaittavissa Amerikoissa, Kaakkois-Aasiassa ja Läntisen Tyynenmeren alueella. Suurin tapausmäärien nousu tapahtui viikon aikana Afrikassa, jossa nousua on 34 %. Euroopassa ja Itäisen Välimeren alueella nousua tapausmäärissä viikon aikana oli noin 10 %.

Tartuntatautilain (1227/2016) mukaiset toimenpiteet ovat lähtökohtaisesti ensisijaisia tartuntatautien torjunnan ja leviämisen estämisen keinoja. Tartuntatautilain 3 luvussa säädetään sairastuneiden ja sairastuneeksi perustellusti epäiltyjen tunnistamisesta ja tartunnan jäljityksestä, esimerkiksi vapaaehtoisista, kohdennetuista ja pakollisista terveystarkastuksista (14–16 §). Lain 6 luvussa säädetään puolestaan tartunnan leviämistä rajoittavista toimenpiteistä, kuten esimerkiksi karanteenista (60 §) ja eristämisestä (63 §). Tartuntatautilaki ei kuitenkaan sulje pois muussa laissa olevien kansanterveyden suojeluun liittyvien säännösten soveltamista. Tartuntatautilaki ei siten sulje pois mahdollisuutta ulkorajaliikenteen rajoittamiseen rajavartiolain 16 §:n mukaisesti.

Julkisen vallan on turvattava hengen ja terveyden suojaaminen kaikin käytettävissä olevin riittävin keinoin, joiden arvioitavissa olevat haitat eivät ole suurempia kuin saavutettavat hyödyt, ja perustettava päätöksenteko parhaaseen saatavilla olevaan tietoon. Päätöksen vaikutuksia perus- ja ihmisoikeuksiin on kuvattu tarkemmin jäljempänä.

Covid-19 on tartuntatautilain 4 §:ssä tarkoitettu yleisvaarallinen tartuntatauti, sillä se leviää herkästi, aiheuttaa vakavia taudinkuvia ja sen leviämistä voidaan estää tartunnalle altistuneeseen tai tartunnan saaneeseen kohdistettavilla toimenpiteillä. Tautiin ei ole toistaiseksi kehitetty tehokasta parantavaa hoitoa. Väestöstä merkittävässä osassa ei ole hankittua immunologista suojaa taudille ja on alttiina tartunnalle. Tauti poikkeaa näin muista tunnetuista tartuntataudeista.

Suomen 14 päivän ilmaantuvuus oli 5.7.2021 37,3 uutta tapausta 100 000:ta henkilöä kohden. Epidemiologinen ero moniin muihin maihin verrattuna on edelleen suuri. Ulkorajaliikenteen rajoitusten arvioidaan siten suojanneen Suomessa asuvia ja kansanterveyttä tarkoituksenmukaisella tavalla. Suomen sisällä tapahtuvien tartuntojen määrän vähentyessä ulkomailla saatujen tartuntojen osuus kasvaa. Valtakunnallisesti viikolla 25 ulkomailla saatujen tartuntojen osuus oli 50 % kaikista tartunnoista ja näistä aiheutuneiden jatkotartuntojen osuus 6 % kaikista tartunnoista. Ulkomailla saatuja tartuntoja havaitaan sekä maahan saapumisen yhteydessä otetuissa testeissä että aikaisintaan 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen otetuissa testeissä. Myös esimerkiksi ulkomaalaisiin kausityöntekijöihin kohdennettu testaus edesauttaa tartuntojen varhaista toteamista sekä estää jatkotartuntoja. Juhannuksen aikaan uusia ulko-

mailta peräisin olevia tartuntoja tuli useita satoja jalkapallokannattajien mukana heidän palatessaan EM-kilpailuista Venäjältä.

Useassa maassa ilmaantuvuus on moninkertainen Suomen ilmaantuvuuteen verrattuna. Oleskelu näissä maissa sisältää siten Suomen tilanteeseen verrattuna selvästi suuremman covid-19-tartunnan riskin. Matkustajien myötä syntyvää riskiä taudin leviämiseksi Suomessa ei voida täysin poissulkea. Vaikka osassa tartunnoista alkuperää ei pystytä määrittämään, ulkorajaliikenteen rajoituksilla arvioidaan olevan merkitystä viruksen leviämisen estämisessä myös muiden kuin Suomen kansalaisten ja Suomessa pysyvästi asuvien henkilöiden osalta, joita rajoitukset eivät koske. Myös eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on todennut mietinnössään StVM 6/2021 vp, että covid-19-epidemia on käytännössä osoittanut, että rajat ylittävällä matkustuksella on keskeinen merkitys tartuntatautien leviämässä.

Jäljempänä kuvataan päätöksen taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Ulkorajaliikenteen rajoitusten katsotaan vallitsevassa poikkeuksellisessa tilanteessa olevan niiden haittavaikutuksista huolimatta välttämättömiä ja oikeasuhtaisia, kun otetaan huomioon jäljempänä kuvatut perustuslaissa ja Suomea sitovissa ihmisoikeussopimuksissa turvatut perus- ja ihmisoikeudet.

Päätöksen voimassaolon jatkaminen

Edellä kuvatun perusteella Suomen kansanterveyteen kohdistuu edelleen vakava uhka. Tämän vuoksi 29.6.2021 tehdyn päätöksen voimassaoloa olisi välttämätöntä jatkaa 22.8.2021 asti. Ulkorajaliikenteen rajoitusten merkittävän höllentämisen tai niiden poistamisen kokonaan ei katsota olevan vallitsevassa epidemiatilanteessa perusteltua. Covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitusta purkamisesta annettujen hallituksen suuntaviivojen mukaisesti (2021:42) maahantulorajoituksia olisi purettava vaiheittain. Ulkorajaliikenteen rajoitusten arvioidaan vähentävän tautitapausten kokonaisuutta Suomessa.

Päätöksen voimassaolon jatkaminen perustuu myös edellä kuvattuun neuvoston suositukseen, jonka mukaan EU:n jäsenvaltioiden olisi purettava ulkorajoilla rajoitukset koordinoitusti ja vaiheittain. Neuvosto suositaa rajoituksetonta ulkorajaliikennettä ainoastaan suosituksen liitteessä mainittujen maiden asukkaille. Suositus perustuu komission esitykseen, jossa katsottiin, että suositusta laajempi ulkorajojen avaaminen saattaisi vaarantaa Schengen-alueen toiminnan. Komissio on edellä kuvatulla tavalla kehottanut jäsenvaltioita noudattamaan tarkasti neuvoston suositusta. Voimassaoloajan pidennys olisi aiempia päätöksiä pidempi, mutta päätöksen sisältöä tarkasteltiin jatkossakin tarvittaessa viikon välein.

Päätöksen sisältö

Schengen-alueeseen kuulumattomat EU-maat ja eräät muut maat

Komission ja neuvoston suositusten mukaan Schengen-alueeseen kuulumattomia EU-maita (Bulgaria, Irlanti, Kroatia, Kypros ja Romania) sekä Andorraa, Monacoa, San Marinaa ja Vatikaania olisi kohdeltava rajaliikenteen rajoitusten osalta samoin kriteerein kuin Schengen-alueeseen kuuluvia EU-maita. Käsitteellisesti Suomen ja edellä mainittujen maiden välinen liikenne on ulkorajaliikennettä.

Yhdistynyt kuningaskunta on eronnut EU:sta 1.2.2020. Siirtymäkausi päättyi 31.12.2020. Siirtymäkauden jälkeen 1.1.2021 lukien Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin on sovellettu kolmansien maiden kansalaisia koskevia säännöksiä rajatarkastuksissa (ks. kohta *Muut maat*). Rajatarkastuksissa on tällöin varmistettava, että Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen täyttää kaikki Schengenin rajasäännöstössä säädetyt kolmansien maiden kansalaisten maahantulon edellytykset.

Tämän päätöksen kanssa samanaikaisesti tehtävässä sisärajavalvontaa koskevassa päätöksessä raja-arvona käytettäisiin 25 uutta tautitapausta 100 000:ta henkilöä kohden edellisen 14 vuorokauden aikana. Raja-arvon muuttamista ja siten rajoitusten höllentämistä ei ole katsottu perustelluksi vallitsevassa epidemiatilanteessa. Tärkeimmät perustelut valitulle raja-arvolla on esitetty sisärajavalvontaa koskevan päätöksen perustelumuiistiossa.

Vastaavaa arviointikriteeriä olisi sovellettava myös ulkorajaliikenteessä Schengen-alueeseen kuulumattomien EU-maiden ja edellä mainittujen pienenisvaltioiden osalta. Suomen ja kriteerin täyttävien maiden välisen liikenteen olisi siten oltava rajoituksitta sallittua kaikilla rajanylityspaikoilla huomioiden kuitenkin ulkomaalaisen maahantuloa koskevat Schengenin rajasäännöstön ja ulkomaalaislain (301/2004) säännökset. Arvioinnin pohjana käytetyt maiden ilmaantuvuusluvut ovat muistion liitteenä olevassa taulukossa.

Tämänhetkiseen epidemiologiseen arvioon perustuen päätökseen ei tehtäisi tältä osin muutoksia 12.7.2021 alkaen. Andorran, Irlannin, Kroatian, Kyproksen ja Monacon osalta ulkorajaliikenteen rajoitukset olisivat sisärajavalvonnan rajoituksia vastaavat. Ulkorajaliikenteen rajoitukset ovat aiemmin poistuneet Romaniasta, San Marinosta ja Vatikaanista Suomeen saapuvasta liikenteestä.

Sisärajavalvontaa koskeva päätös olisi voimassa 25.7.2021 asti. Koska tämä päätös ulottuisi 22.8.2021 asti, olisi Andorrasta, Bulgariasta, Irlannista, Kroatiasta, Kyprokselta, Monacosta, Romaniasta, San Marinosta ja Vatikaanista saapuva liikenne oltava rajoituksitta sallittua ilmaantuvuusluvusta riippumatta 26.7.2021 alkaen. Asia huomioitaisiin päätöksen liitteenä olevassa maaluettelossa.

Muut maat

Neuvoston 1.7.2021 päivitetyn suosituksen (EU) 2020/912 mukaan jäsenvaltioiden olisi purettava EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskeva väliaikainen rajoitus koordinoitusti vaiheittain seuraavien kolmansien maiden asukkaiden osalta (niin sanottu vihreä lista):

- Albania
- Armenia
- Australia
- Azerbaidžan
- Bosnia ja Hertsegovina
- Brunei
- Kanada
- Israel
- Japani

- Jordania
- Libanon
- Montenegro
- Uusi-Seelanti
- Qatar
- Moldovan tasavalta
- Pohjois-Makedonian tasavalta
- Ruanda
- Serbia
- Singapore
- Etelä-Korea
- Thaimaa
- Amerikan Yhdysvallat
- Kiina (edellyttäen, että vastavuoroisuus vahvistetaan)

Vastaava koskee seuraavien alueiden asukkaita:

- Hongkongin erityishallintoalue
- Macaon erityishallintoalue
- Kosovo
- Taiwan

Neuvoston suositus mahdollistaa kuitenkin nimenomaisesti myös sen, että jäsenvaltiot poistavat luettelossa mainittujen maiden ja alueiden asukkaisiin kohdistuvia rajoituksia vaiheittain.

Suomi on käyttänyt suosituksen soveltamisessa 19.9.2020 alkaen raja-arvoa 25 uutta tautitapausta 100 000:ta henkilöä kohden edellisen 14 vuorokauden aikana. Samaa raja-arvoa käytettäisiin myös tässä päätöksessä. Raja-arvon muuttamista ja siten rajoitusten höllentämistä ei katsota perustelluksi vallitsevassa epidemian kiihtymisvaiheessa. Raja-arvo olisi sama kuin sisärajavaltontaa koskevassa valtioneuvoston päätöksessä. Arvioinnin pohjana käytetyt maiden ilmaantuvuusluvut ovat muistion liitteenä olevassa taulukossa.

Raja-arvoon perustuen maahantulorajoitukset poistettaisiin Azerbaidžanin, Bosnia ja Hertsegovinan, Brunein, Kosovon, Moldovan ja Serbian asukkailta kyseisistä maista Suomeen saapuvassa liikenteessä ja palautettaisiin Libanonin asukkaille Libanonista Suomeen saapuvassa liikenteessä. Maahantulorajoitukset on jo aiemmin poistettu Albanian, Australian, Etelä-Korean, Hongkongin, Israelin, Japanin, Macaon, Pohjois-Makedonian, Singaporen, Taiwanin ja Uuden-Seelannin asukkailta. Muiden suosituksessa mainittujen maiden osalta maahantulorajoitukset olisivat edelleen voimassa. Kiinan osalta edellytettäisiin edelleen neuvoston suosituksen mukaisesti, että EU:n neuvosto vahvistaa vastavuoroisuuden riittävän toteutumisen. Toistaiseksi riittävää vastavuoroisuutta ei ole vahvistettu.

Myös muiden kuin neuvoston suosituksessa mainittujen kolmansien maiden osalta maahantulorajoitukset olisivat edelleen voimassa. Edellä kuvatulla tavalla Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisen ja hänen perheenjäsentensä maassa oleskelu 1.1.2021 alkaen ei perustu vapaaseen liikkuvuuteen. Yhdistynyttä kuningaskuntaa ei

myöskään ole lisätty neuvoston suosituksessa olevaan maaluetteloon. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisen oleskeluoikeus Suomessa on rekisteröity, hänen ja hänen perheenjäsenensä oleskelu Suomessa on laillista hakujakson aikana 1.10.2020–30.9.2021. Oleskelu on laillista siirtymäkauden jälkeen, kunnes erosopimuksen mukainen oleskeluoikeus on myönnetty tai siihen saakka, kunnes henkilö on saanut hakemukseensa lainvoimaisen päätöksen.

Eri maiden tilannetta ja ulkorajaliikenteen rajoitusten laajuutta tarkasteltaisiin säännöllisesti noin viikon välein. Tavoitteena on, että EU:n päivittyvät suositukset voidaan ottaa huomioon päätöksenteossa.

Neuvoston suosituksen sisältyä mahdollisuus poistaa maa vihreältä listalta kahden viikon tarkastelua nopeammalla aikataululla, jos maan tilanne heikkenee nopeasti. Tällaisessa tilanteessa voitaisiin soveltaa rajavartiolaiton 16 §:n 1 momentin säännöstä, jonka mukaan sisäministeriö päättää tarvittavista välittömistä toimenpiteistä, kunnes valtioneuvosto ratkaisee asian. Sisäministeriön päätös saatettaisiin valtioneuvoston käsiteltäväksi sovitun tarkasteluvälin mukaisessa seuraavassa valtioneuvoston yleisistunnossa.

Rajanylityspaikkojen aukiolon rajoittaminen

Voimassa olevan päätöksen mukaan Niiralan, Nuijamaan, Vaalimaan ja Vartiuksen rajanylityspaikkojen aukioloa voidaan rajoittaa Rajavartiolaitoksen hallintoyksikön päällikön päätöksellä hänen kuultuaan asiassa alueellisia ja paikallisia terveysviranomaisia sekä muita viranomaisia. Aukioloajan rajoitukset eivät koske kansainvälisestä tieliikenteestä Suomen Tasavallan hallituksen ja Venäjän Federaation hallituksen välillä tehdyn sopimuksen (SopS 56/2001) mukaisia tavarankuljetuksia eivätkä henkilöitä, joilla on välttämätön ja kiireellinen tarve rajan ylittämiseen rajoitetun aukioloajan ulkopuolella. Päätökseen ei tehtäisi tältä osin muutoksia.

Todistus saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai sairastetusta covid-19-taudista

Päätöstä muutettaisiin niin, että EU- ja Schengen-valtioissa asuvat, joilla on esittää todistus ennen Suomeen saapumista saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai alle kuusi kuukautta sitten sairastetusta covid-19-taudista, voisivat saapua rajoituksitta Suomeen myös ulkorajan kautta. Tällä hetkellä mainitut henkilöt voivat saapua samoin edellytyksin sisärajojen kautta. Muutos toteuttaisi nykyistä paremmin EU:n vapaan liikkuvuuden periaatetta, eikä sen arvioida lisäävän epidemiologista riskiä Suomessa.

Edellä mainitulla tarkoitettaisiin seuraavia tilanteita:

- henkilö on saanut täyden rokotussarjan ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään kaksi viikkoa;
- henkilö on sairastanut covid-19-taudin alle kuusi kuukautta sitten.

Hyväksyttäviä rokotteita olisivat Euroopan lääkeviraston (EMA), Yhdysvaltain elintarvike- ja lääkeviraston (FDA), Ison-Britannian lääkeviranomaisen (MHRA) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) hyväksytyjen rokotteiden listoilla olevat rokot-

teet. Näiden rokotteiden voidaan olettaa käyneen läpi tehon ja turvallisuuden kannalta riittävän tieteellisen arvioinnin. Maahantulon yhteydessä esitettävästä todistuksesta olisi käytävä ilmi rokotetun tai covid-19-taudin sairastaneen henkilön nimi ja syntymäaika, annettu rokote, todistuksen antopaikka ja päiväys sekä todistuksen antajan allekirjoitus ja leima tai muu vastaava vahvistus.

Käytännön toimenpiteet

Rajavartiolaitoksen ohjeistuksella täsmennettäisiin päätöksessä tarkoitetun henkilöliikenteen ja erityisesti siihen kuuluvien välttämättömien syiden sisältöä siltä osin kuin maahantuloa on edelleen rajoitettu (muut kuin päätöksen liitteessä mainitut maat). Rajanylityksen välttämättömyys arvioitaisiin tapauskohtaisesti saadun selvityksen perusteella. Ohjeistusta tarkennettaisiin tarpeen mukaan.

Päätöksessä tarkoitetulla henkilöliikenteellä tarkoitettaisiin erityisesti seuraavaa:

1. Andorra, Irlanti, Kroatia, Kypros ja Monaco

Paluu Suomeen

- Suomen kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä
- Suomessa asuvat EU- ja Schengen-valtioiden kansalaiset sekä heidän perheenjäsenensä
- oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat kolmannen maan kansalaiset
- Suomessa asuvat erosopimuksen piirissä olevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä

Paluu muihin EU- ja Schengen-valtioihin tai niiden kautta

- muiden EU- ja Schengen-valtioiden kansalaiset sekä heidän perheenjäsenensä
- oleskeluluvalla toisessa EU- tai Schengen-valtiossa asuvat kolmannen maan kansalaiset
- toisessa EU- tai Schengen-valtiossa asuvat erosopimuksen piirissä olevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä

Välttämätön syy

- työsuhteeseen tai toimeksiantoon perustuva työmatka
- kansainvälisiin neuvotteluihin osallistuvat valtioiden edustajat ja kansainvälisten järjestöjen työhön osallistuvat henkilöt
- opiskelu Suomessa

- Suomen oleskeluluvalla matkustavat henkilöt sekä oleskeluoikeutensa rekisteröineet EU- ja Schengen-valtioiden kansalaiset
- perheasiat
- kansainvälistä suojelua tarvitsevat tai muutoin humanitaarisista syistä matkustavat henkilöt
- muu välttämätön ja perusteltu syy, esimerkiksi välttämättömät tai muutoin perustellut henkilökohtaiset syyt, ulkomaisten tiedotusvälineiden edustajat, säännöllisen reittiliikenteen kauttakulku lentoasemalla, luonnontuotteiden kerääminen aiesopimukseen sitoutuneiden yritysten kutsuun perustuen, kiinteistö, asunto tai vapaa-ajan asunto Suomessa sekä omaisuusjärjestelyt Suomessa

Todistus saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai sairastetusta covid-19-taudista

- henkilöt, jotka ovat saaneet täyden rokotussarjan (rokotteesta riippuen yksi tai kaksi annosta) ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään kaksi viikkoa
- henkilöt, jotka ovat sairastaneet covid-19-taudin alle kuusi kuukautta sitten
- Euroopan lääkeviraston (EMA), Yhdysvaltain elintarvike- ja lääkeviraston (FDA), Ison-Britannian lääkeviranomaisen (MHRA) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) hyväksytyjen rokotteiden listoilla olevat rokotteet

Muiden erityisryhmien maahanpääsyn tarpeellisuus ja edellytykset käsiteltäisiin Rajavartiolaitoksen johdolla. Erityisryhmät kattavat muun muassa kulttuurin, urheilun ja elinkeinoelämän toimijat. Vastuuministeriöt ja terveysviranomaiset osallistuivat päätöksentekoon laatimalla lausunnot Rajavartiolaitokselle liikenteen välttämättömyydestä ja terveysturvallisuuden ylläpitämisestä. Lausunnot saatuaan Rajavartiolaitos tekisi päätöksen välttämättömästä liikenteestä ja maahanpääsyn edellytysten täyttymisestä.

2. Muut maat

Paluu Suomeen

- Suomen kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä
- Suomessa asuvat EU- ja Schengen-valtioiden kansalaiset sekä heidän perheenjäsenensä
- oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat kolmannen maan kansalaiset
- Suomessa asuvat erosopimuksen piirissä olevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä

Paluu muihin EU- ja Schengen-valtioihin tai niiden kautta

- muiden EU- ja Schengen-valtioiden kansalaiset sekä heidän perheenjäsenensä
- oleskeluluvalle toisessa EU- tai Schengen-valtiossa asuvat kolmannen maan kansalaiset
- toisessa EU- tai Schengen-valtiossa asuvat erosopimuksen piirissä olevat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä

Välttämätön syy

- yhteiskunnan toimivuuden tai huoltovarmuuden kannalta merkittävä työ, jonka toteuttaminen edellyttää toisesta maasta saapuvan henkilön tai henkilöiden työsuoritusta eikä työ siedä viivästystä
- terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö (mukaan lukien ensihoito) sekä vanhustenhuollon ammattihenkilöstö työtehtävissään, viranomaisten välttämättömät virkatehtävät
- liikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstö työtehtävissään
- diplomaatit, kansainvälisten organisaatioiden henkilöstö, sotilashenkilöstö ja avustusjärjestöjen henkilöstö työtehtävissään

kansainvälisiin neuvotteluihin osallistuvat valtioiden edustajat ja kansainvälisten järjestöjen työhön osallistuvat henkilöt

- Suomen oleskeluluvalle matkustavat henkilöt
- kansainvälistä suojelua tarvitsevat tai muutoin humanitaarisista syistä matkustavat henkilöt
- pakottavat perheasiat tai muut pakottavat henkilökohtaiset syyt
- muu välttämätön ja perusteltu syy, esimerkiksi ulkomaisten tiedotusvälineiden edustajat, säännöllisen reitti liikenteen kauttakulku lentoasemalla, luonnontuotteiden kerääminen aiesopimukseen sitoutuneiden yritysten kutsuun perustuen, kiinteistö, asunto tai vapaa-ajan asunto Suomessa sekä ulkomailla asuvan Suomen kansalaisen perheenjäsenen maahan saapuminen

Todistus saadusta hyväksyttävästä covid-19-rokotussarjasta tai sairastetusta covid-19-taudista

- EU- tai Schengen-valtiossa asuvat henkilöt, jotka ovat saaneet täyden rokotussarjan (rokotteesta riippuen yksi tai kaksi annosta) ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään kaksi viikkoa
- EU- tai Schengen-valtiossa asuvat henkilöt, jotka ovat sairastaneet covid-19-taudin alle kuusi kuukautta sitten

- Euroopan lääkeviraston (EMA), Yhdysvaltain elintarvike- ja lääkeviraston (FDA), Ison-Britannian lääkeviranomaisen (MHRA) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) hyväksytyjen rokotteiden listoilla olevat rokotteet

Muiden erityisryhmien maahanpääsyn tarpeellisuus ja edellytykset käsiteltäisiin Rajavartiolaitoksen johdolla. Erityisryhmät kattavat muun muassa kulttuurin, urheilun ja elinkeinoelämän toimijat. Vastuuministeriöt ja terveysturvaviranomaiset osallistuisivat päätöksentekoon laatimalla lausunnot Rajavartiolaitokselle liikenteen välttämättömyydestä ja terveysturvallisuuden ylläpitämisestä. Lausunnot saatuaan Rajavartiolaitos tekisi päätöksen välttämättömästä liikenteestä ja maahanpääsyn edellytysten täyttymisestä.

Maahan saapuvien suositellaan noudattavan terveysturvaviranomaisten antamia ohjeita.

Vaikutukset

Vaikutukset perus- ja ihmisoikeuksiin

Euroopan ihmisoikeussopimuksen (SopS 19/1990) 2 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisen oikeus elämään on suojattava laissa. Vastaavasti Euroopan unionin perusoikeuskirjan 2 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus elämään. Perusoikeuskirjan 35 artiklan mukaan jokaisella on oikeus saada ehkäisevää terveydenhoitoa ja sairaanhoitoa kansallisten lainsäädäntöjen ja käytäntöjen mukaisin edellytyksin. Ihmisten terveyden korkeatasoinen suojeleminen varmistetaan kaikkien unionin poliitikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteuttamisessa.

Taloudellisista, sosiaalisista ja sivistyksellisistä oikeuksista tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 6/1976) 12 artiklan mukaan sopimusvaltiot ryhtyvät toimiin väestön terveyden suojaamiseksi tartuntataudeilta sekä terveydenhuollon kapasiteetin saatavuuden turvaamiseksi.

Perustuslain 7 §:ssä on turvattu jokaisen oikeus elämään. Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkisen vallan velvollisuudesta turvata riittävät terveystalvet ja edistää väestön terveyttä, millä on läheinen yhteys oikeutta elämään turvaavaan perustuslain säännökseen (HE 309/1993 vp, s. 71). Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Ulkorajaliikenteen rajoitusten tarkoitus liittyy perustuslain 7 §:ssä turvattuun oikeuteen elämään sekä perustuslain 19 §:n mukaiseen julkisen vallan velvollisuuteen turvata myös pandemian oloissa jokaiselle riittävät terveystalvet ja edistää väestön terveyttä. Terveystalvetjärjestelmän toimintakyvyn säilyttäminen pandemian aikana on perusoikeusjärjestelmän näkökulmasta erittäin painava peruste, joka oikeuttaa myös ihmisten perusoikeuksiin puuttuvia viranomaistoimia.

Perustuslaki turvaa myös muita perusoikeuksia, kuten henkilökohtaisen vapauden ja liikkumisvapauden. Eri perusoikeudet voivat olla keskenään ristiriidassa, jolloin niiden toteutuminen on kussakin tilanteessa punnittava keskenään ja arvioitava, milloin joidenkin oikeuksien rajoittaminen voi olla välttämätöntä ja oikeutettua toisten perusoikeuksien suojaamiseksi. Ulkorajaliikenteen rajoittaminen on perustunut siihen, että hengen ja terveyden suojelemista on pandemiatilanteessa pidetty niin keskeisenä

ja primäärinä perusoikeutena, jota ei ole muilla keinoin voitu suojella, että liikkumis-oikeutta on ollut välttämätöntä ja oikeutettua rajoittaa.

Päätöksessä pyritään vähentämään perusoikeusrajoitusten aiheuttamia haittavaikutuksia esimerkiksi sallimalla maahantulo Suomeen välttämättömästä syystä. Välttämättömissä syissä on otettu huomioon useita eri maahantuloperusteita, kuten perheasiat ja muut välttämättömät ja perustellut syyt.

Taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Ulkorajaliikenteen rajoittamisen tavoitteena on kansanterveyteen liittyvän vakavan uhan torjumiseksi varmistua, että Suomeen saapuvat täyttävät säädetyt maahantulon tai maassaoleskelun edellytykset. Rajoitusten arvioidaan vähentävän koronaviruksen leviämistä ja pienentävän siten Suomen kansanterveydelle viruksesta aiheutuvaa uhkaa.

Päätöksellä ei olisi välittömiä vaikutuksia Rajavartiolaitoksen menoihin ja määräraharapeeseen.

Rajanylitysliikenteen sujuvuudella on keskeinen merkitys Suomen taloudelle ja hyvinvoinnille. Päätöksestä arvioidaan seuraavan merkittäviä taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia erityisesti vapaa-ajan liikenteen rajoitusten osalta. Rajoitustoimien merkittävimmät, välittömät vaikutukset kohdentuvat todennäköisesti elinkeinotoimintaan, erityisesti matkailuyrityksiin ja niitä lähellä oleviin toimialoihin.

Yritysten kustannustukeen osoitettiin valtion vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa 300 miljoonaa euroa. Yritysten kustannustukena oli seitsemännessä lisätalousarviossa lisäystä 410 miljoonaa euroa. Kustannustukea on voitu myöntää Suomessa toimiville yrityksille koronapandemiasta aiheutuvien liiketoiminnan yleisten vaikeuksien helpottamiseen. Tuen suuruus on määräytynyt yrityksen vaikeasti sopeutettavien kustannusten sekä liikevaihdon laskun perusteella. Tuen on tarkoitus kohdistua pandemiasta eniten kärsineisiin toimialoihin.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan maahantulon tilapäiset lisärajoitukset eivät aiheuta merkittävää haittaa Suomen talouden kehitykselle. Matkailuun ja kuljetukseen liittyvä taloudellinen aktiviteetti on alhaisella tasolla, joten suora palveluiden ulkomaankaupan kautta tuleva vaikutus bruttokansantuotteeseen jää vähäiseksi. Pitkittyessään laajat maahantulorajoitukset lisäävät näillä toimialoilla toimivien yritysten taloudellisia vaikeuksia ja lisäävät kerrannaisvaikutusten merkitystä. Valtiovarainministeriön joulukuun 2020 ennusteessa palveluiden ulkomaankaupan odotetaan elpävän vasta vuoden 2021 loppupuolelta alkaen.

Rajanylityspaikkojen aukioloaikojen rajoittaminen

Niiralan, Nuijamaan, Vaalimaan ja Vartiuksen rajanylityspaikkojen aukioloaikojen rajoittaminen keskittää rajanylitysliikenteen pääsääntöisesti päiväaikaan, jolloin terveysviranomaisilla on mahdollisuus olla läsnä rajanylityspaikoilla. Rajoitusten myötä viranomaisilla on mahdollisuus tavoittaa kaikki rajanylittäjät, joihin on tarpeen kohdistaa terveysviranomaisten toimenpiteitä. Koska aukioloaikojen rajoitukset eivät

koske tavaraliikennettä eivätkä välttämätöntä ja kiireellistä liikennettä, niillä ei arvioida olevan merkittävää negatiivista vaikutusta yhteiskunnan toimintaan.

Meriliikenne

Maahantulon rajoitukset näkyvät merenkulussa erityisesti matkustajaliikenteessä. Meritse tapahtuva matkustajaliikenne tyrehtyi lähes kokonaan huhtikuussa 2020, eikä se ole palautunut. Toukokuussa 2021 maahan aluksilla saapuvia matkustajia oli 164 390, mikä oli noin 80 % vähemmän kuin toukokuussa 2019. Matkustajaliikenteen osalta merenkulun kannattavuus on edelleen erittäin heikkoa.

Merikuljetusten tuonti- ja vientimäärät ilman kauttakulkukuljetuksia olivat vuoden 2021 huhtikuussa hieman alle 6,5 miljoonaa tonnia. Tämä oli noin 17 % vähemmän kuin vuoden 2019 huhtikuussa kuljetettu tavaramäärä. Aluskäyntejä Suomen satamissa oli huhtikuussa 2021 noin 8 % vähemmän kuin huhtikuussa 2019. Tavarakuljetusten ja aluskäyntien erojen suuruus johtuu Kilpilahden huoltoseisokista. Matkustaja-autolautat ja ropax-alukset kuljettivat noin 14 % huhtikuussa 2021 kuljetetusta tavaramäärästä.

Lentoliikenne

Tammi-toukokuussa 2021 Suomen lentoasemia käytti 815 400 matkustajaa, mikä on 92 % vähemmän kuin vastaavana jaksona 2019. Matkustajamäärät ovat pysytelleet suunnilleen samalla tasolla maaliskuussa 2020 voimaan tulleiden rajoitusten jälkeen, vaikkakin pientä nousua on odotettavissa kesäkaudella. Euroopan lennonvarmistusjärjestö Eurocontrolin mukaan lentoliikenteen operaatioiden määrät (saapuvat ja lähtevät lennot) ovat olleet kesäkuun 2021 alkupuoliskolla Suomessa noin 72 % matalammat kuin vastaavana aikana vuonna 2019.

Eurocontrolin 1.6.2021 laatiman ennusteen mukaan liikennemäärät Euroopassa ovat elokuun 2021 lopussa noin 60 % matalammat ja vuoden lopussa noin 70 % matalammat kuin vuonna 2019. Ennusteen mukaan liikenteen vuoden 2024 lopussa on mahdollista päästä lähelle vuoden 2019 tasoa tai jopa saavuttaa se. Lentoliikenteen ennusteiden keskeisiä muuttujia ovat epidemiatilanteen kehittyminen ja maahantuloa koskevat rajoitukset. Koronarokotteiden vaikutus pandemian taltuttamiseen ja rokotteiden teho virusmuunnoksiin ovat merkittävässä asemassa lentoliikenteen elpymisessä.

Jos liikennemäärät Suomessa pysyvät nykyisellä tasolla tai laskevat, sillä on laajoja taloudellisia vaikutuksia koko ilmailusektoriin, kuten lentoyhtiöihin, lentoasemiin, maahuolintayhtiöihin ja Fintraffic ANS -lennonvarmistusyhtiöön. Finnairin vertailukelpoinen liiketulos oli 595 miljoonaa euroa tappiollinen vuonna 2020. Finavian tulos vuonna 2020 oli 147 miljoonaa euroa tappiollinen. Toimialan kannattavuus on erittäin heikkoa.

Kulttuurin, taiteen, liikunnan ja urheilun toimialat

Kulttuurialan yleisötilaisuuksia (musiikki, esittävät taiteet, kuvataide sekä elokuva- ja tapahtuma-ala) ei tällä hetkellä juurikaan järjestetä tai ne järjestetään virtuaalisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan rajaliikenteen rajoituksilla ei ole

tässä tilanteessa juuri taloudellisia tai sosiaalisia vaikutuksia kulttuurin ja taiteen toimialaan.

Koronapandemian myötä kiristyneet matkustajarajoitukset ovat rajoittaneet liikuntaan ja urheiluun osallistuvien ulkomaalaisten urheilijoiden ja toimihenkilöiden vapaata maahantuloa merkittävästi. Vakiintuneen käytännön mukaisesti urheilijat käsitellään maahantulon osalta erityisryhminä.

Ulkomainen matkailukysyntä

Ulkomainen matkailukysyntä on noin 30 % kokonaismatkailukysynnästä. Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan ulkomainen matkailukysyntä (5 miljardia euroa) supistui vuonna 2020 rajaliikennettä koskevien päätösten myötä noin 70 %, eli 3,5 miljardia euroa. Arvion mukaan yksi matkailuun käytetty euro tuottaa 0,56 euroa muille toimialoille. Jos oletetaan, että kerrannaisvaikutukset supistuvat samassa suhteessa kuin ulkomainen matkailukysyntä, supistuminen merkitsee kerrannaisvaikutuksineen matkailukysynnän supistumista 5,46 miljardilla eurolla. Toimialoista merkittävintä tuotannon laskua syntyy liikenteen sekä ravintola- ja majoituspalveluiden lisäksi kauppaan, rakentamiseen sekä elintarviketeollisuuteen.

Matkailun merkitys korostuu alueellisesti. Esimerkiksi matkailu tuottaa 6,9 % Lapin arvonlisäyksestä, kun koko maassa matkailualan arvonlisäyksen osuus on 2,7 %.

Matkailukysyntään arvioidaan vaikuttavan rajaliikenteen rajoitusten lisäksi myös koronapandemia yleisesti.

Verotulot

Taloudellisen toiminnan vähentyminen ja muutokset heijastuvat alentavasti valtion ja kuntien verotuloihin ja sitä kautta muun muassa valtion talousarvion tasapainoon.

Koronapandemia on supistanut ulkomaista matkailukysyntää merkittävästi. Maarajoitukset vaikuttavat ulkomaisen matkailukysynnän kautta Suomen verokertymiin. Erityisesti matkailu- ja ravintola-alan arvonlisäverokertymien voidaan olettaa vähenevän matkailurajoituksista johtuen. Vaikutuksen voidaan kuitenkin arvioida olevan normaalioloja pienempi, sillä koronapandemian vuoksi turismiin ja muuhun matkailuun vaikuttavat muutkin seikat kuin rajavalvonta. Vaikutukset muihin veroihin, kuten yhteisöveron ja arvonlisäveron kertymään, arvioidaan vähäisiksi. Verolaskelmiin liittyy erityistä epävarmuutta tietoaineistojen puutteellisuuden vuoksi.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Päätöksellä ei ole merkittäviä vaikutuksia viranomaisten toimintaan.

Vaikutukset rajanylittäjiin

Schengen-alueen ulkorajan ylittäminen on mahdollista ainoastaan avoimna olevien rajanylityspaikkojen kautta. Muualta rajan ylittäminen ei ole sallittua ilman rajanylityslupaa.

Päätöksellä ei ole vaikutusta muihin ulkorajan ylittämistä koskeviin säännöksiin. Ulkomaalaisen maahantulon edellytyksistä säädetään Schengenin rajasäännösten 6 artiklassa ja ulkomaalaislain 11, 155, 155 a, 156, 156 a ja 157 §:ssä. Mainittujen säännösten mukaan maahantulon yhtenä edellytyksenä on, että henkilö ei vaaranna kansanterveyttä. Jos rajanylityspaikalle saapuu henkilö, joka ei täytä säädettyjä maahantulon edellytyksiä, hänen maahanpääsyä voidaan estää voimassa olevan lainsäädännön mukaisin perustein.

Suomesta poistuvan on otettava huomioon myös kohdemaan mahdolliset rajoitukset Suomesta saapuville henkilöille.

Asian valmistelu

Päätösesitys on valmisteltu virkatyönä sisäministeriössä. Valmistelun aikana on ollut käytävissä sosiaali- ja terveysministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, valtiovarainministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, ulkoministeriön, ympäristöministeriön (sis. Rakennusteollisuus RT ry), Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Poliisihallituksen ja Tullin näkemykset.

Asia on käsitelty kirjallisesti poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen valtakunnallisessa PTR-johtoryhmässä.

Päätöksen sisältöä ja laajuutta arvioidaan säännöllisesti noin viikon välein epidemiologisen tilanteen perusteella.

Tiedottaminen

Schengenin rajasäännösten 39 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle luettelo rajanylityspaikoistaan. Sisäministeriö on valmistautunut tiedottamaan päätöksestä viipymättä komissiolle. Mainitun artiklan mukaan komissio hoitaa toimitetut tiedot jäsenvaltioiden ja yleisön saataville.

Ulkoministeriö on valmistautunut ilmoittamaan päätöksestä maaran rajanylityspaikkojen osalta viipymättä diplomaattiteitse Venäjän federaatiolle sen mukaan kuin rajanylityspaikkasopimuksessa määrätään.

LIITE

Taulukko Schengenin ulkopuolisista EU-maista, eurooppalaisista pienenä valtioista ja neuvoston suosituksessa mainituista kolmansista maista